

BIS - NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een S-peil**
- **Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

1. INHOUDELIJK**1.1. Inleiding**

De energieprestatie­regelgeving is niet meer weg te denken uit het bouwgebeuren. Energiezuinig bouwen heeft een vaste plaats verworven. De energieprestaties van nieuwe gebouwen verbeteren jaar na jaar en het aanscherpingspad tot 2021, het moment waarop elk nieuw gebouw bijna-energie­neutraal moet zijn volgens de Europese richtlijn, ligt vast voor woningen, kantoren en scholen.

De Vlaamse Regering was ertoe gehouden om tegen 1 januari 2006 de Europese richtlijn 2002/91/EG¹ in een Vlaamse regelgeving om te zetten. Het Energieprestatiedecreet is op 7 mei 2004 bekrachtigd en afgekondigd². Op 11 maart 2005 heeft de Vlaamse Regering het uitvoeringsbesluit met de EPB-eisen definitief goedgekeurd³. Op 1 januari 2006 is de Vlaamse energieprestatie­regelgeving dan ook effectief in werking kunnen treden.

Aan het Energieprestatiedecreet van 7 mei 2004 werden een aantal wijzigingen aangebracht. Deze wijzigingen zijn verwerkt in het EPB-decreet van 22 december 2006⁴. De wijzigingen betreffen vooral administratieve aanpassingen aan de procedures en handhaving van het Energieprestatiedecreet.

De Vlaamse Regering is ertoe gehouden minstens om de twee jaar de EPB-eisen, rekening houdende met het kostenoptimale niveau van het peil van primair energieverbruik, en de berekeningsmethodiek en om de vier jaar de te volgen procedures en de administratieve lasten van de regelgeving te evalueren en in voorkomend geval aan te passen.

Artikel 9 van het EPB-decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering, vanaf de inwerkingtreding van het decreet, minstens om de twee jaar de berekeningsmethode van de energieprestaties van gebouwen en de EPB-eisen evalueert en in voorkomend geval aanpast. De procedures en de administratieve lasten van de regelgeving moeten minstens om de vier jaar geëvalueerd en in voorkomend geval aangepast worden.

¹ Richtlijn 2002/91/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende de energieprestatie van gebouwen, PB 4 januari 2003.

² Decreet van 7 mei 2004 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat voor gebouwen en tot invoering van een energieprestatie­certificaat, *BS* 30 juli 2004.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen, *BS* 17 juni 2005.

⁴ Decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handhavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatie­certificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet, *BS* 27 maart 2007.

Een eerste evaluatienota uit 2008 leidde tot het wijzigingsbesluit van 20 maart 2009⁵ en het wijzigingsdecreet van 8 mei 2009.⁶

Inmiddels maken de bepalingen van het EPB-decreet van 22 december 2006 en van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 deel uit van het coördinatieproject van de Vlaamse energieregelgeving, zoals vervat in respectievelijk het Energiedecreet van 8 mei 2009⁷ en het Energiebesluit van 19 november 2010⁸. Zowel het Energiedecreet als het Energiebesluit traden in werking op 1 januari 2011. De Europese richtlijn 2002/91/EG werd vervangen door de Europese richtlijn betreffende energieprestaties van gebouwen (Richtlijn 2010/31/EU⁹).

De tweede evaluatienota is door het Vlaams Energieagentschap medio 2010 gefinaliseerd en leidde tot het wijzigingsbesluit van 20 mei 2011¹⁰ en het wijzigingsdecreet van 18 november 2011.¹¹

De derde evaluatienota is door het Vlaams Energieagentschap gefinaliseerd in juni 2013 en leidde tot de wijzigingsbesluiten van 29 november 2013¹² en van 4 april 2014¹³ en het wijzigingsdecreet van 14 maart 2014.¹⁴

Het Vlaams Energieagentschap startte in 2015 het proces voor het opmaken van de vierde EPB-evaluatie. Richtlijn 2010/31/EU verplicht dat vanaf 2021 alle nieuwe gebouwen bijna-energie neutraal (BEN) zijn. Die doelstelling werd in 2014 vastgelegd in het Energiebesluit. De vierde evaluatie van de energieprestatieregelgeving kijkt niet enkel naar de ervaringen in bijna tien jaar EPB-eisen sinds 2006, maar kijkt vooral vooruit naar de doelstelling om vanaf 2021 enkel bijna-energie neutrale (BEN) nieuwe gebouwen te bouwen. In de EPB-evaluatie 2015 onderzocht het Vlaams Energieagentschap of de verschillende domeinen van de energieprestatieregelgeving (eisen, methodiek, procedures) klaar zijn voor BEN-gebouwen. Het baseerde zich hierbij op de resultaten van een aantal beleidsvoorbereidende studies en overleg met de sector.

1.2. Historiek gevolgde regelgevende procedures

In vergadering van 20 mei 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring¹⁵ aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen en aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aan diverse bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, hierover het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MiNa-raad) in te winnen met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

Parallel werd de minister, bevoegd voor het energiebeleid, opgedragen om het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering in het kader van richtlijn 2015/1535/EU¹⁶ aan te melden als technisch voorschrift. De tekst

⁵ Besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2009 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen, *BS* 06 juli 2009.

⁶ Decreet van 8 mei 2009 tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende eisen en handavingsmaatregelen op het vlak van de energieprestaties en het binnenklimaat van gebouwen en tot invoering van een energieprestatiecertificaat en tot wijziging van artikel 22 van het REG-decreet, *BS* 6 juli 2009.

⁷ Decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, *BS* 7 juli 2009.

⁸ Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid, *BS* 8 december 2010.

⁹ Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking), *PB* 18 juni 2010.

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2011 houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid, *BS* 29 augustus 2011.

¹¹ Decreet van 18 november 2011 houdende wijziging van het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid, *BS* 15 december 2011.

¹² Besluit van de Vlaamse Regering van 29 november 2013 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de energieprestaties van gebouwen, *BS* 28 januari 2014.

¹³ Besluit van de Vlaamse Regering van 4 april 2014 houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de invoering van een erkenningsregeling voor verslaggevers en van een vrijstelling voor bepaalde gebouwen van landbouwbedrijven, *BS* 8 mei 2014.

¹⁴ Decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen, *BS* 28 maart 2014.

¹⁵ VR 2016 2005 DOC.0505

¹⁶ Richtlijn 2015/1535/EU van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (*PB* 17 september 2015), voorheen was dit richtlijn 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften, gewijzigd bij Richtlijn 98/48/EG en Richtlijn 2006/96/EG.

van het ontwerp voor een technisch voorschrift waarop deze kennisgeving betrekking heeft, is aan de Commissie bezorgd op 16 juni 2016. De in artikel 6, lid 1, van Richtlijn 2015/1535/EU vastgelegde standstill-termijn van drie maanden eindigde derhalve op 19 september 2016. Er werden geen opmerkingen ontvangen.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, verzocht op 25 mei 2016 de SERV en de MiNa-raad om hun advies over voornoemde ontwerpen te verstrekken. De adviestermijn bedroeg dertig dagen. De SERV en de MiNa-raad meldden via schrijven d.d. 29 juni 2016 dat ze over die ontwerpen echter geen advies gingen verstrekken.

In vergadering van 8 juli 2016 hechtte de Vlaamse Regering haar tweede principiële goedkeuring¹⁷ aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen en aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aan diverse bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving. De Vlaamse Regering gelastte tevens de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, hierover het advies van de Raad van State in te winnen met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstreekte betreffende het ontwerp van besluit haar advies nr. 59.819/1/V op 27 juli 2016. De Raad van State meent echter dat de adviesvraag onontvankelijk was omdat volgens haar een aantal bepalingen rechtsgrond dienen te vinden in het voormelde ontwerpdecreet.

Een aantal van de in het ontwerp opgenomen bepalingen dienen echter uiterlijk op 1 januari 2017 in werking te treden, waardoor het afwachten van de parlementaire behandeling van het ontwerpdecreet voor dit ontwerpbesluit geen optie was. Ten einde geen onnodige tijd te verliezen werd voorgesteld om de voormelde bepalingen aangaande het S-peil uit het ontwerpbesluit te lichten, en om het aldus aangepaste besluit, na principiële goedkeuring, opnieuw voor advies aan de Raad van State voor te leggen.

De bepalingen omtrent het S-peil worden in een apart besluit opgenomen, dat voor advies aan de Raad werd bezorgd na de aanneming van het decreet. Er werden t.o.v. de besluittekst, zoals op 8 juli 2016 door de Regering een tweede maal principiële goedkeuring, echter geen enkele inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

In vergadering van 9 september 2016 hechtte de Vlaamse Regering daarom haar derde principiële goedkeuring¹⁸ aan enerzijds het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een S-peil en anderzijds het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aan diverse bepalingen inzake de energieprestatieregelgeving. De Vlaamse Regering gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, opnieuw om hierover het advies van de Raad van State in te winnen met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen. Dit laatste besluit werd inmiddels door de Vlaamse Regering, na advies van de Raad van State, op 13 januari 2017 definitief goedgekeurd¹⁹ en werd op 23 februari 2017 in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt.

Inmiddels werd het voormelde ontwerpdecreet in vergadering van 14 oktober 2016 door de Vlaamse Regering definitief goedgekeurd²⁰ en werd dit ontwerpdecreet op 4 november 2016 namens de Vlaamse Regering ingediend in het Vlaams Parlement. Na de parlementaire behandeling²¹ werd dit decreet op 17 februari 2017 bekrachtigd en op 30 maart 2017 in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt. Hierdoor was er geen beletsel meer om ook het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een S-peil voor advies aan de Raad van State voor te leggen.

¹⁷ VR 2016 0807 DOC.0772

¹⁸ VR 2016 0909 DOC.0966

¹⁹ VR 2017 1301 DOC.1444

²⁰ VR 2016 1410 DOC.1099

²¹ Parl. St. 966 (2016-2017).

2. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekke betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een S-peil haar advies nr. 61.408/3 op 29 mei 2017. Het advies gaat als bijlage 2.

De Raad van State maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- Wetgevingstechnische opmerkingen o.a. aangaande de preciserings van de aanhef, de formulering van de bepalingen, enz. Hiermee werd bij de eindredactie van het ontwerp rekening gehouden.
- De Raad suggereert om het gedeelte m.b.t. tot de berekening van de noemer van het E-peil weg te laten uit de ontworpen bijlage XIII, aangezien dat aldaar niet thuis hoort, maar die bepalingen eerder thuis horen in bijlage V van het Energiebesluit. Deze bepalingen worden uit het ontwerp geschrapt.

3. AANPASSINGEN AAN HET ONTWERP VAN BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING HOUDENDE WIJZIGING VAN HET ENERGIEBESLUIT VAN 19 NOVEMBER 2010, WAT BETREFT HET INVOEREN VAN EEN S-PEIL

De volgende wijzigingen werden aan het ontwerp van besluit aangebracht:

- De aanhef en artikel 2 werden aangepast conform de opmerkingen van de Raad van State.
- In de bijlage bij het ontwerpbesluit worden de bepalingen met betrekking tot de berekening van de noemer van het E-peil geschrapt. Integratie in bijlage V bij het Energiebesluit, zoals de Raad van State adviseert, vergt nog verder onderzoek. In afwachting hiervan wordt de bepaling geschrapt uit het voorstel.
- In de bijlage bij het ontwerpbesluit werden tevens nog een aantal technische aanpassingen doorgevoerd. De reden voor die aanpassingen is dat bij de softwareontwikkeling is gebleken dat de voorgestelde formules niet helemaal sluitend waren. Daarom is de structuur van de formules aangepast, volgens dezelfde structuur als bijlage V bij het Energiebesluit, waardoor de formules nu wiskundig correct en beter begrijpbaar zijn.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er worden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een weerslag hebben op de begroting van de Vlaamse overheid.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er worden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een weerslag op de lokale besturen hebben.

6. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er worden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact op de lopende processen en activiteiten van het Vlaams Energieagentschap hebben.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een S-peil, zoals opgenomen als bijlage 1.

Bart TOMMELEIN
Viceminister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie

Bijlagen:

1. het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een S-peil;
2. het Advies nr. 61.408/3 van de afdeling Wetgeving van de Raad van State.